

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща)
Гуманітарно-педагогічний коледж Мукачівського державного університету

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей за матеріалами
III Міжнародної науково-практичної конференції
24-25 жовтня 2019 року

Україна, Мукачево
24-25 жовтня 2019 р.

УДК 37:331.522.4 (477:4) (063)

О – 72

Рекомендовано до друку Вченою радою
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 24 жовтня 2019 р.)

Рецензенти:

І. В. Козубовська, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції:
збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції, 24-25 жовтня 2019р.,
Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та інш. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2019. – 558с.

ISBN 978-617-7495-30-6

У збірнику представлено тези доповідей учасників III Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку творчої особистості в сучасному освітньому просторі як пріоритету національної та європейської освіти, особливості трансформацій в системі початкової освіти, проблема удосконалення форм освітньої діяльності у підготовці конкурентоспроможних фахівців у вищій школі України зарубіжжя.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В.В. – д.е.н., професор, Товканець Г.В. – д.пед.н., професор; Кобаль В.І. – к.пед.н., доцент; Горват М.В. – к.пед.н., доцент, Кузьма-Качур М.І. – к.пед.н., доцент, Лалак Н.В. – к.пед.н., доцент; Мочан Т.М. – к.пед.н., доцент; Хома О. М. – к.пед.н., доцент, Човрій С.Ю. – ст. викладач.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

© Мукачівський державний університет, 2019

роботи, скорегувати свій професійний шлях» [2, с. 4]. З цих позицій рефлексія виступає як технологія самодіагностики успішності й ефективності професійних дій політолога, як засіб гнучкого реагування на те чи інше суспільно-політичне явище, ситуацію.

Запропонована нами структурна модель дає змогу розкрити внутрішню будову професійного іміджу політолога і його призначення, а також продемонструвати природу його суттєвих характеристик.

Список використаних джерел

1. Ніколаеску І. О. Імідж як презентаційна складова особистісних проявів соціального педагога. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. 2007. № 3. С. 88-92.
2. Резван О. О. Методика викладання у вищій школі : навч. посібник. Харків : ХНАДУ, 2013. 172 с.

КРАВЧЕНКО Т.М.,
Мукачівський державний університет, Україна

СТУПЕНІ І РІВНІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Система професійної освіти Великобританії зарекомендувала себе як система освіти, яка забезпечує випускників професійними кваліфікаціями міжнародного рівня. Рівень зайнятості випускників закладів професійної освіти Великобританії складає 50,9% від загальної кількості випускників, що є одним з найвищих показників в Європі.

У системі управління програмами і проектами професійного навчання у Великій Британії можна виділити такі рівні: департамент освіти та науки і Міністерство зайнятості (Вищий рівень), комісія із професійної підготовки, Служба професійної кар'єри (Другий рівень), коледжі, професійні школи, центри професійної підготовки тощо (Третій рівень).

Основним підрозділом у складі Міністерства зайнятості є Служба професійної кар'єри. Вона має широко розгалужену мережу по усій країні на регіональному і місцевому рівнях. Місцеві органи цієї служби несуть відповідальність за профорієнтаційну роботу, послуги і працевлаштування учнів та молоді, що тільки розпочинає своє трудове життя. Вони беруть активну участь у наборі молоді для навчання, 97% випускників шкіл проходять цей канал набору на роботу.

Відділи Департаменту освіти і науки розробляють рекомендації для навчальних планів і програм для усіх форм навчання, активізують роботу навчальних закладів щодо реалізації державних програм у сфері «професійне навчання-зайнятість», виділяють державні асигнування, аналізують розвиток освіти і професійної підготовки у регіонах країни [1].

На національному рівні створена Центральна рада з професійної підготовки, що надає рекомендації для покращення роботи міністру зайнятості.

На місцевому рівні діють галузеві ради (TECs), які складаються з підприємців, фахівців, що їх призначає міністр освіти (для Шотландії - держсекретар з питань Шотландії) і профспілок. Галузеві ради готують рекомендації щодо змісту і

тривалості навчальних програм для різних професій, кваліфікації студентів та інструкторів, методів та стандартів кваліфікаційних іспитів.

Сучасна система професійної освіти Великобританії складається з двох ступенів: подальшої, або післяшкільної (Further Education), і вищої (Higher Education) освіти. У Великобританії існує відмінність між професійною (vocational education) і академічною (academic education) освітою; професійна освіта розглядається як менш престижна і важлива. В академічній освіті основний акцент робиться на теоретичну і науково орієнтовану діяльність. Ця освіта представлена коледжами та університетами. Більшість «академічних» курсів в Великобританії призначена для підготовки до певного роду діяльності, наприклад: в сфері проектування, права, медицини і комерції. Після закінчення академічної освіти випускники отримують одну з наукових ступенів, наприклад – бакалавра (Bachelor), магістра (masters degree), доктора (PhD). Здобуття вченого ступеня передбачає написання наукової роботи або захист дисертації.

Професійна освіта орієнтована на підготовку до практичної роботи, професії, ремеслу. Основою організації британської професійної освіти став «Закон про виробниче навчання (Industrial Training Act)», прийнятий у 1964 році. Він став початковим етапом «прямої» участі держави у питаннях професійної підготовки, значно зміцнив позиції державних центрів професійної підготовки, хоча на початку 60-х років ставилася під сумнів необхідність їх існування, сприяв розвитку коледжів подальшої освіти (Further education).

Прийнятий у травні 1988 року «Закон про зайнятість» надав офіційного статусу «Комісії з професійної підготовки», яка стала національним органом управління професійною освітою і підготовкою кадрів. Нині Комісія забезпечує економіку кваліфікованою робочою силою, здатною адаптуватися до умов, що постійно змінюються. Вона відіграє провідну роль у переорієнтації урядової політики щодо підготовки робочої сили, що відповідає кваліфікаційним вимогам сьогодення і майбутнього виробництва [3]. Основною задачею Комісії є розробка заходів (на національному і місцевому рівнях) щодо поліпшення британської системи професійної освіти, з метою підвищення відповідності підготовки кадрів умовам зайнятості на ринку праці.)

Список використаних джерел

1. Канівець О. Особливості різнорівневої підготовки фахівців у Великій Британії // Вісник Книжкової палати Науково-практичний журнал. – 2010. – № 3. – С. 49 – 52.
2. Стеценко К. В. Позитивні зрушення системи освіти Великої Британії в другій половині ХХ-го століття на шляху до світової співпраці // Гілея: науковий вісник. – 2012. – Випуск 65. – 67 с.
3. Вяземский Е. Е. Современная система образования в Великобритании // Проблемы современного образования – 2010. – № 6. – С. 68 – 84.
4. Характеристика моделей зарубіжної школи та система освіти в Україні [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://prof.osvita.org.ua/uk/experience/greatbritain.html>.

5. Чертовских О. О. Историко-педагогические основы системы университетского образования Великобритании // Вестник МГИМО университета. – 2013. – № 2(29). – С. 183–187.

КРЕСЯК М.В.,
ПИНЗЕНИК О.М.,
Мукачівський державний університет, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИХОВАННЯ ЕСТЕТИЧНОГО ВІДНОШЕННЯ ДО ПРИРОДИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Проблема духовного розвитку особистості, забезпечення її ціннісного ставлення до природи в умовах відродження України набуває особливого значення. На державному рівні це знайшло відображення в основних документах з дошкільного виховання та освіти: Концепції дошкільного виховання в Україні, Базовому компоненті дошкільної освіти в Україні, Національній програмі «Діти України», Законі «Про дошкільну освіту». В них наголошується на необхідності створити дійові гуманістичні норми взаємодії дитини і природи, розробити такі виховні технології, які б враховували і психічні особливості, і комплекс індивідуальних якостей, і систему інтересів, потреб, ідеалів, творчих можливостей особистості, і тим самим забезпечили цілісний духовно-фізичний вплив на неї.

Формуванню ціннісного ставлення до природи, як певного рівня еколого-естетичної культури особистості, в першу чергу, сприяє цілеспрямоване, систематичне, особистісно зорієнтоване виховання. Його основою є синтез екології та естетики. Суть цього полягає в тому, що особистість пізнає природу, взаємозв'язки в ній через опанування естетичних еталонів, які значаться загальними законами краси: закону гармонії, закону пропорційності та ритму й закону міри (В.Корнієнко). Метою еколого-естетичного виховання є формування «творчого типу екологічної свідомості» (С.Деребо, В. Ясвін), який відрізняється насамперед здатністю розуміти красу природи та виражати своє ставлення до неї в художньо-творчій діяльності.

Формування ставлень особистості до світу, розвиток у дошкільників почуттів, потреб, інтересів вивчали О.Леонт'єв, В.М'ясищев, С.Рубінштейн, П.Якобсон. Ефективні засоби розвитку естетичних почуттів та уявлень дітей розроблені у наукових дослідженнях Н.Ветлугіної, О.Дзержинської, Н.Кириченко, Т.Комарової, Л.Компанцевої, В.Пабат, Н.Сакуліної, О.Фльоріної, естетичного сприйняття дошкільників – О.Запорожця, В.Космінської, Н.Зубаревої. Зв'язок екологічного та естетичного виховання простежується у роботах С.Жупаніна, Е.Залкінд, І.Зверева, Л. Печко, В.Сенкевича, В.Сич, Г.Тарасенко

Суттєвою передумовою формування природоохоронних мотивів (екологічних, гуманістичних, естетичних та ін.) сприяли дані про особливу регулюючу роль знань та уявлень в моральному розвитку дітей дошкільного віку (Л.Артемова, С.Виноградова, Т.Репіна). Закономірностям ознайомлення дошкільників з природою присвячені роботи Н.Веретеннікової, Н.Кот, Н.Лисенко, Г.Марочко, Є.Максименко, З.Плохій, П.Саморукової, Н.Яришевої.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>